

1941 FEB. 10.

Valent
VI.

INJU EVER

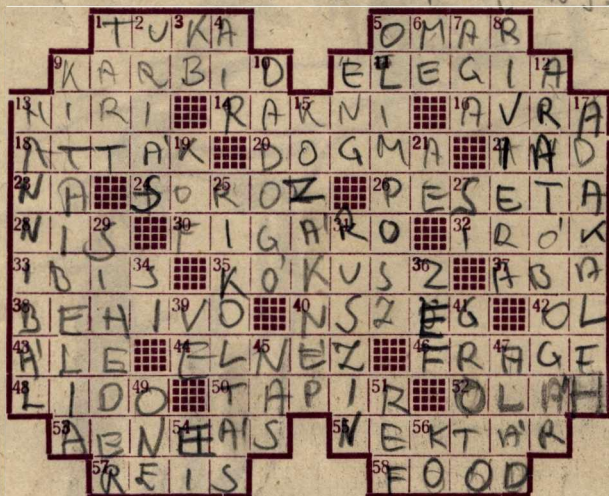

FAT 47

KERESZTREJTVÉNY.

Kossuth Tivadar.

(10. pont.)

Vizszintes: 1. Szlovák államférfi. 5. Az egyik kalifa. 9. Szén és fémek vegyülete. 11. A lírai költészet egyik műfaja. 13. Muzulmán hit szerint csuda = szép túlvilági lény (u = i). 14. Helyezni. 16. Vissza: szántóföldek — latinul. 18. Roham. 20. Egyházi törvény. 22. V...al (küzdelem). 23. Indulatszó. Katonai hatóság teszi. 26. Spanyol pénzegység. 28. Jugoszláv város. 30. Operaszínház. 32. Jókai, Herczeg, Mikszáth. 33. A régi egyiptomiak szent madara. 35. Trópusi gyümölcs. 37. Magyar király. 38. Előbb-utóbb minden fiatalember kézhez kapja. 40. N + falba verjük. 42. Állati lakhely. 43. a iacta est. 44. Elhibáz. 46. Kérdés — németül. 48. Fürdőhely. 50. Exotikus, pártatlan ujjú patás emlős. 52. Szomszéd nép. 53. A római nép trójai ősapja. 55. Az istenek itala. 57. Rizs — németül. 58. Táplálék — angolul.

Függőleges: 1. Fog. 2. Dávid király a felesége miatt elpusztította. 3. Közismert rövidítés. 4. Levegő — angolul. 5. A görög istenek lakhelye. 6. Engem — latinul. 7. Török katonai rang. 8. Világhírű fürdőhely. 9. Mályvaféle növény, magyar neve szőlőmályva. 10. Hebegő. 11. Szúk — németül. 12. Kalló v. csapó cserebogár. 13. Karthagói hadvezér. 15. Oroszországban él. 17. Dunai sziget, Orsovánál. 19. Ford.: A kör 360-ad része. 21. Latin kettős mássalhangzó. 25. Éles kiáltás. 27. Igen — olaszul. 29. Fickó. 31. Magyarorosz. 34. Sporteszköz. 36. Vissza: Fejfedő. 39. Határozói igenévképző. 41. Angol történetíró (1794—1871.). 45. Ford.: szent, idegen nyelven. 47. Nem alája. 49. Egy — angolul. 51. Vallásrövidítés. 54. Egymásután következő magánhangzók. 56. Kicsinyítőképző.

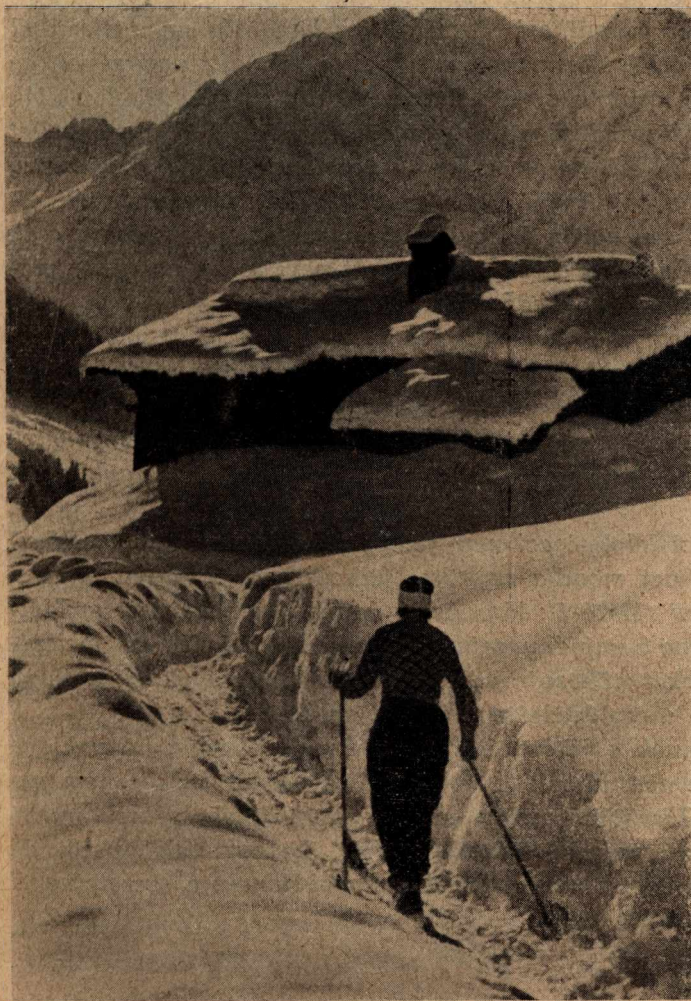
Elp: $27, \frac{22}{49}, \frac{27}{76}, \frac{37}{113}, \frac{27}{140}, \frac{29}{169}$

IFJÚ ÉVEK

BUDAPEST, 1941. FEBRUÁR.

XIX. ÉVFOLYAM 6. SZÁM.

Hótakaró

Kicsinyke pelyhek
zizegve hullnak,
reánk borulnak.

Betakargatnak
sötét tetőket,
kopár mezőket.

Fát öltöztetnek
féltve, vigyázva
fehér virágba.

Parányi pelyhek,
kis semmiségek,
messze vidéket,
egész világot
födnek be hullva,
reáborulva.

Szőnyegét szőnek
Szép takarónak
összefonódnak.

A szeretetnek
piciny, parányi
fehér csudái:

kis észrevétlen
mosolyok, tettek...
ha eggyé lettek,

ha égi kézben
hótakarónak
bízva fonódnak:

— közülük egyet
bár meg se látunk —
így takarják be
kietlen utunk,
kopár világunk.

Túrmezei Erzsébet.

A kályha

Először hidegen fogadott, de aztán mind melegebb lett s végül egészen nekitüzesedve döntötte a legforróbb vallomásokat:

„Velem már nem is igen törődnek. A mai iskolákban már olyasmi lesznek lassanként, mint a konfliskocsi az autókkal tömött fővárosi utcán. Legtöbb helyen gépesítették már az én munkámat is. Bordás fűtőtest az ablak alatt, akit senki sem vesz észre, aki nem is füstöl néha-néha, aki nem égeti el senki mutatóujját, akire nem lehet radírt tenni, hogy fejfájást szerző, óramulasztó bűzt termeljen. Tiszta, egyenletes és tökéletes. Diákember nem is tudja, hogy a világon van és neki szolgál . . .

Haj, nem így volt ez valamikor! Úkapám korában még nem is vasból épültünk, de téglából és sárból. Banyakemence volt a nevünk, padka volt az oldalunkban és körülültek, mint a verébfiókák a fészek szélét. Minden diák hóna alatt cipelte be napi járandóságunkat, az egy hasáb fát. A szegényeket meg ingyen melengettük. De sok derék legénykét melengettünk így ki híres, nagy emberré! Volt egy neves püspök, aki kisdíák korában úgy aludt téli éjjeleken, hogy egész teste benn volt a banyakemence meleg gyomrában, csak a feje volt kint a szájapadján. Így aztán nem kellett neki se ágynemű, se meleg takaró. Igaz, hogy nem is volt szegénykének . . .

Hát csak ez a világ sorja! Valamikor még a tudománnyal együtt melengettük a szíveket is. De melegebbek is voltak akkor a szívek és közelebb egymáshoz! Ma egyenletes hősugárzás van. Mindenki egyformán kapja a részét — és észre se veszi, hogy kap. Elfogadják, természetesnek veszik, zúgolódva követelnék, ha nem lenne, de mit se törődnek vele, ha van. Nem irigylem ezt a mai gépesített kollégát!

Ugyan néha arra gondolok, igazi mai jelképe ő annak a nagy Hősugárzó Központnak, akiről azt mondja az Írás: „felhozza az ő napját mind a gonoszokra, mind a jókra” (Máté 5 : 45.). Azzal éppen olyan keveset gondolnak az emberek, míg ragyog a napfény, mint emezzel. Mikor még mi melegítettük az elméket és szíveket, többször jutott eszükbe az embereknek a Nagy Hősugárzó. Boldogabb és megelégedettebb is volt az élet!

Mondja meg hát ennek a fűtőtesthez szokott mai diáknak, hogy hideg lesz az „osztály lelke”, ha nem látnak tovább annál a bordázatnál, s nem veszik észre, hogy a Nagy Hősugárzó meleg szívének kegyelméből élnek mindannyian s csak akkor lesz boldog körülöttük az élet, ha nemcsak élvezői, de egymásra visszasugárzóik lesznek ennek a drága Mennyei Hőnek: a szeretetnek.”

F. Z.

Dr. Bánkúti Dezső tanügyi főtanácsos

Mindnyájuknak őszinte, nagy örömet szerzett, hogy a Kormányzó Úr Öfőméltósága dr. Bánkúti Dezsőt, az Evangélikus Tanáregyesület érdemes elnökét, a budapesti evangélikus leánygimnázium igazgatóját, az Ifjú Évek pompás tollú főszerkesztőjét tanügyi főtanácsossá kinevezte. Ez a legfőbb helyről jött kitüntetés olyan férfiúnak jutott, aki a hazai evangélikus tanügy iránti buzgó lelkesedésével, az ifjúság iránti megható és áldozatos szeretetével, fáradhatatlan munkásságával erre igazán rászolgált. Az ilyen férfiú méltó is a jutalomra. Nem méltatlanul lett övé a cím, amelyet már régen neki ajándékozott előljáróinak bizalma és a munkája iránti őszinte megbecsülés.

Neki tanügyi férfiúnak kellett lennie. Atyjának, a nagy Bőhm Károlynak a neve és szelleme erre kötelezte el. Isten akarta, hogy élete a tanügy oltárán legyen gyertya, égjen, világít-

son, útát mutasson, tanácsot adjon. Készségét, hivatottságát elismeri hamar az egyház, fiatalon lesz igazgató, vezér a tanügyi szolgálat útján, főelőadó iskolai kérdésekben, elnöke az Országos Tanáregyesületnek, főszerkesztője a Protestáns Tanügyi Szemlének, Ifjú Éveknek.

Az ő élete csak az ifjúságé lehetett szeretetben és áldozatban. Mindig az ifjúságé volt, ma is egészen a tiétek. Nemcsak kedves iskolájában, de mindig és mindenütt, ahol az ifjúság között fáradhatott és fáradhat. Nem volt neki teher soha az értetek végzett munka, nem volt fáradtság egy-egy hosszú utazás, nem vesztesség az az idő, amelyet néktek áldozott és áldoz tangeremben, ifjúsági egyesületekben, vagy lapunk hasábjain, sőt jutalom, felrészülés és boldogság. És hogy az Ifjú Évek ma majdnem mindenüvé eljut, ahol ev. középiskolás diákok élnek, az is az ő értetek való áldozatos szeretetének munkája.

A tanügyé volt és ma is az, hogy nekünk élhessen és töretlenül, mindig egész szívvel mindnyájunknak szolgálhasson. A szolgálat hőse, a munka katonája. Róla lehetne mintázni az ifjúságért élő és dolgozó tanár típusát. Ég kezében a munka és mindenkit munkára kényszerít. Az ő közelében vagy belesodródik a munkába, vagy menekül a közeléből az, aki nem tudja és akarja őt követni. Élni sem tudna, ha az ifjúságért nem munkálkodhatnék, a munka volt mindig az életeleme, ma is mindennapi kenyere. Ezért vették észre, becsülték meg mindenütt, értékelték a legmagasabb helyről is.

Ime, ilyen a ti főszerkesztőtök. Örül-

jetek, hogy egészen a tiétek. Nevét foglaljátok imádságaitokba, hogy még sokáig olvashassátok lapunk hasábjain,

még sokáig tanítson, vezessen szívével, szeretetével, tollával mindnyájunkat.

R. L.

Nagy korcsolya — kis fiú

Irta: Gyallay Domokos

A mi templomunk szép dombocskatején üldögél, onnan figyeli a falu életét. Szól is a nyájhoz nyájas harangszóban. Kalapemeléssel, áldó szóval vagy mély sóhajtással felelnek zengő üzeneteire. Körülötte, benne, érette folyik a falu élete.

Télen is vidám zsvaj veszi körül. A domb lejtős útjain *korcsijázik* a gyermekhad.

Másfelé lakó népek talán nem tudják, hogy mit tesz: korcsijázní? A korcsolya szót azonban nyilván mindenki ismeri, noshát annak nálunk való kiejtése a korcsija.

Ezzel azonban nem teljes a magyarázat. Mert viszont nálunk a korcsolya szó nem azt jelenti, mint egyebütt, tesszem városon, az úri beszédben. Városon korcsolyázni annyit jelent, mint a jégen vastalpakon szaladozni, nálunk ellenben az korcsolyázik, aki fából faragott alkotmányon a dombról aláereszkedik, vagyis szánkózik! — jegyzi meg valaki. Nem, nem helyes a megjegyzés! Szánkózni az megint más. A szánkónak keskeny talpai vannak, ezekhez kis oszlopokon felső részt illesztnek az ülés számára, úgy, hogy a talp és ülés közt át lehet látni. A korcsolya talpa azonban magasra szélesedik, közvetlenül arra szögezik rá az ülő deszkákat. Most már — hogy a dolog nyelvi részével teljesen végezzünk, — annak a szerszámnak, amit a városiak korcsolyának

neveznek, nálunk *csáklya* a neve.

A templomdomb lejtőin tehát korcsijáznak a bencédi gyermekek. Én is korcsijáztam annak idején, de milyen vígan és boldogan!

Nekem ugyanis nagyon nevezetes, szép korcsijám volt, öröm volt megjelenni vele a gyülekezetben.

A nagyapám csinálta száraz bükkfa deszkából. Az felel meg leginkább korcsijának, mert bükkfa pompásan megsíkul, csakúgy repül a vert úton.

De nemcsak jó, száraz bükkfadeszkája volt nagyapámnak, hanem kitűnő szerszámai is voltak, fejszéje, kézvonója, fúrója, harapófogója. Nem volt szabad hozzájuk nyúlnom, mert attól lehetett félni, hogy elhordozom a drága portékákat. Azonban nagyapám örömet megfaragta nekem, amire kedvem támadt. A tavaszi sár idején falábat csinált, télire pedig korcsiját.

De a korcsija csinálásnak története van, ami nemrégiben, az első hó láttára nagyon elevenen felújult emlékezetemben. Elmondom a történetet.

Nagyapám tehát száraz bükkfadeszkát válogatott össze a szín padlásáról s előbb fejszével, majd kézvonóval hozálátott a deszka megműveléséhez. Először az alsó részt csinálta meg, a két talpat. A talpak elől ékes orrban végződtek, arra lehetett a lábat fölvetni, ha nem volt szükség kalauzolásra.

Én, persze, ott forgolódtam nagyapám körül s nagyvígán szemléltem a munka előhaladását. De a család többi tagjai is oda-oda tekintettek. Mindnyájan tisztelettel néztük nagyapó mesterkedését.

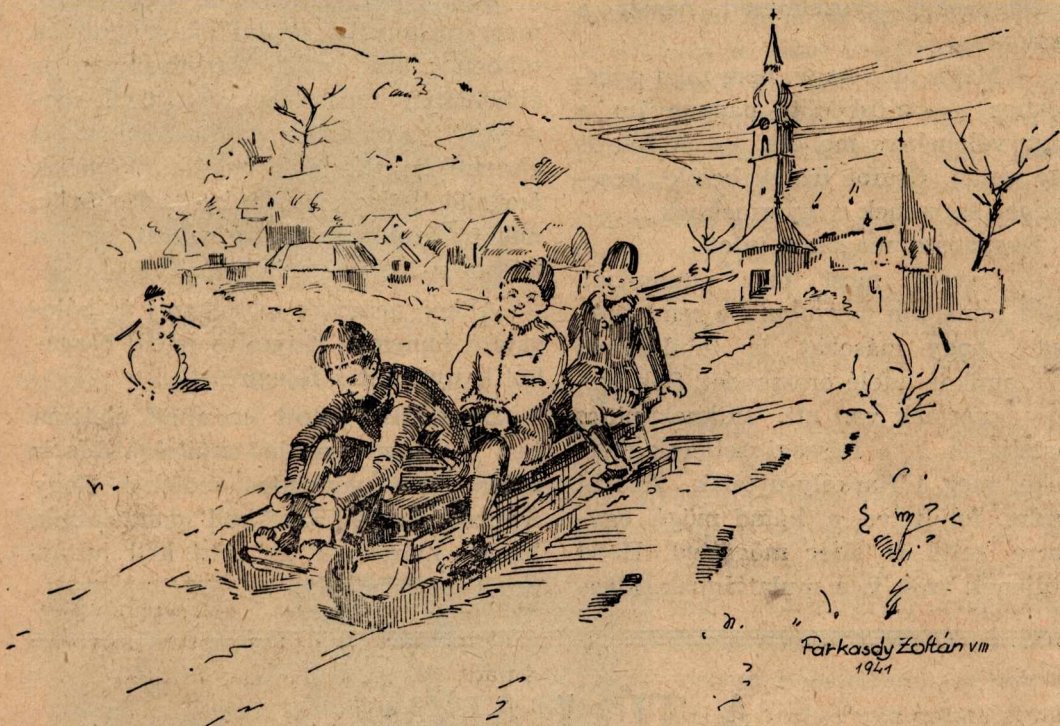
Azonban nagyanyám az alsó rész bemutatása után súlyos bírálatot mondott nagyapám munkájáról.

— Mért szabta olyan nagyra? —

De nagyanyám a család többi tagjait is a szín alá gyűjtötte. Nagy patáliát csapott nagyapám korcsijaterve ellen.

— Még mehibádzik a gyermek a nagy hurcolásban! — harciaskodott. — Megverősödik a szíve az erőlködéstől...

A bírálóbizottság többi tagjai is a terv ellen nyilatkoztak. Igen nehéz ez

kezdte a szemrehányást. — Akkora korcsija lesz ebből, hogy ez a szegény gyermek ki sem tudja húzni a domb tetejére. Három gyermek is elférne rajta. Vágj le már a végéből, szabd rövidebbre, mert így teher lesz a gyermeknek, nem multság.

Nagyapám mosolygott s elvette nagyanyámtól a korcsija-talpat.

— Ne akarj te engem faragásra tanítani! — mondotta szelíd elutasítással.

ekkorácska gyermeknek, kisebbre kell fogni.

— No, jó, jó, csak menjetek! Majd könnyíték rajta. De a nagyságon nem változtatok.

— Hogy te minek makacszkodol? Mért nem akarod kisebbre szabni?

— Azt majd megmondom a gyermeknek. Ti pedig álljatok tovább, mert még megigézitek!...

Én titokban nagyapám pártján ál-

lottam. Én ne tudnám a domb tetejére kihúzni? Erőpróbákat tettem kosarakkal, szálfákkal: dejszen, nem fogom én nagyapót szégyenben hagyni!

A mű elkészült, fonott kender kötelecske is került az orrába. Nagyapám ideadta, hogy próbáljam ki az udvar jegén, haván. Az egész család kigyúlt a bemutatóra. Könnyűszerrel húzgáltam erre-arra, szó sem volt megerőltetésről.

Nagyapám győzelmesen nézett a bírálókra.

— Mégis igen nagy, nem talál gyermekhez! — erősködött nagyanyám a maga véleménye mellett. — A fele is elég volna. Csúfot üznek belőle, keserűséget szereznek a gyermeknek...

Nagyapám magához intett.

— Gyere, most már elmondom, miért csináltam nagyobbra a rendesnél. Azért, hogy másokat is felültethess rája, amikor lefelé ereszkedel. Sok szegény gyermek van ott, akiknek nincs korcsijájok... a felszegi zsellérek gyermekei meg a Harkály-utcaiak. Azokat rendre felülteted a hátad mögé, egyszerre kettő is elfér mögötted. Hadd örüljenek azok is a mulatságnak. Meg-

lásd, senki sem fog csúfot üzni belőle, amiért nagyobbacska!...

A jóslatot még nagyanyám sem merte kétségbe vonni.

Be is teljesedett az mindenképpen. Az én korcsijámat mindig hozsánnával fogadták a templom dombján. Mert én nagyapámnak szótfogadtam és egymás után ültettem föl a korcsijátlanokat a hátam mögé.

És rájöttem, hogy ez nagyon jó, mert a korcsija sokkal jobban fut, ha többen ülünk rajta! Nagyapámnak is elmondtam tapasztalatomat. Csak mosolygott rajta és bólogatott. Aztán azt is elmondtam, hogy én nagyon vigyázok ám elől, kalauzolás közben. Vigyázok, nehogy árokba borítsam azokat, akik a hátam mögé telepedtek!...

Akkor nemcsak mosolygott és bólogatott, hanem a helyeslés jeléül barackot is nyomott a fejemre.

De sokszor jutott eszembe életemben a nagy korcsija tanulsága! Ma is áldom érte nagyapám emlékét. Hogy nemcsak magunkra kell gondolnunk, hanem másoknak is részt kell juttatnunk az örömből!...

A TÉLI ÁLOM

A természet nem nyújt egész éven át terített asztalt az állatok számára. A téli koplalás, fázás elől egy részük elvándorol (költöző madarak), más részük itthon marad s vagy vállalja a télen át való nélkülözést, vagy álomba merül. A legtöbb ember, ha téli álomról hall, a medvére vagy a mókusra gondol, pedig nem is ezek az igazi álomszuszékók. Az igazi téli álom megszakítás nélkül tart ősztől tavaszig. Így

alszik a havasi mormota, sün, pele. A mormota öt-hat hónapig alszik megszakítás nélkül. Szakaszosan alszik, tehát időnkint felébred a denevér, medve, hörcsög, ürge, borz.

A téli álmot sokféle előkészület előzi meg. A hörcsög a nyár és ősz folyamán gabonát, kukoricát halmoz fel, hogy a télen, ha felébred, megtölthesse éhes gyomrát. A sün ősszel fészket épít, szalmával, mohával, levéllel kibéleli. A

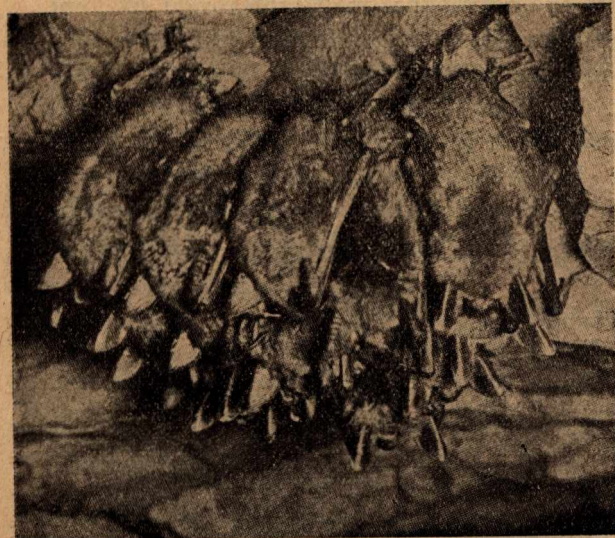
medve megfelelő barlangot keres, lehetőleg olyant, amelynek közelében ivóvíz van, mert télen, ha felébred, nagyon megszomjazik. A kígyók, békák,

A mókus összegöngyölödve alussza téli álmát.

csigák, rovarok egyrésze is alszik. A varangy földalatti üregekben, a békák a vizek fenekén az iszapban.

A téli alvók a nyár és ősz folyamán meghízhatnak, a bőrük alá rakják téli táp-

A denevérek csoportosan térnek téli álmra.

lálékukat. Egy öt-hat mázsás barnamedve testében ősszel másfélmázsa zsír is van. Könnyű elképzelni, mennyit kell elraktározni a mormotának, ha öt-hat hónapig megszakitás nélkül alszik. A zsíron kívül a májukban felhalmozott glikogénből is táplálkoznak.

A melegvérű állatok összegöngyölődnek. Így testük felülete csökken, jobban takarékoskodnak a meleggel. Az ember is, ha fázik az ágyban, az álláig is felhúzza a lábát (ha tudja). A test hőmérséklete is csökken. —4 fok hidegben a mormotán 4—7 fok Celziust mértek. Légzés, szívverés igen lassú. Érzékenységük igen lecsökkent. Az álmos medve alig veszélyes, ha felferik, alig bír magához térni.

A téli álmat inkább az élelemhiány okozza, mint a hideg. Tudjuk, hogy alvás közben, amikor a test nem mozog, sokkal kevesebb energiát használunk fel. Napközben négy-ötször eszünk, éjjel egyszer sem, sőt reggel nyolc-tíz órai alvás után nem vagyunk annyira éhesek, mint délben. Amint az idő enyhül, az állat felébred, mozog, hőmérséklete emelkedik, éhséget érez. A hörcsög eszik a nyáron felhalmozott táplálékából, a medve inni megy, a mókus táplálékot keres. Érdekes, hogy a téli álmat alvó állatok fűtött szobában is aludni térnek, amint a hőmérséklet kívül csökken.

A meleg égővek állatvilágában is találunk hasonló jelenségeket. Ez a nyári álom. A száraz évszakokban az élelemhiány idézi elő. Krokodilusok, kígyók, gyíkok között gyakori.

ELSŐ ÉZSAIÁS

Ézsaiás próféta könyve látszólag egy szerző műve, mert a könyv sem az elején, sem valahol másutt nem emlékezik meg társszerzőkről. A könyv közelebbi vizsgálata azonban arról győz meg, hogy e prófétai írást három ember szerezte. S mivel a három közül csak az egy Ézsaiásnak a nevét ismerjük, a másik két ismeretlen prófétát is ezen a néven nevezzük, mint Deutero(=második)- és Trito(=harmadik)-Ézsaiást. Az egyetlen könyvet pedig így osztjuk meg közöttük három részre: I. 1—39., II. 40—55., III. 56—66. fejezetek.

Ez alkalommal csak Első Ézsaiással foglalkozunk. Tudjuk róla, hogy előkelő származású próféta volt és Jeruzsálemben működött Kr. e. 740—700-ig, Uzziás, Jothám, Akház és Ezékiás judabeli királyok uralkodása idején. Amikor működését megkezdte, a már vagy 7—8 száz éve Kánaán földjén letelepedett zsidó nép két államban élt; az egyik Izráel volt, amelyben a Jeruzsálemtől északra lakó 10 törzs egyesült, a másik Juda, amelyet a Jeruzsálem körül és a várostól délre élő 2 törzs alkotott. Mire Ézsaiás működését befejezte, már csak egyik állama volt meg a zsidóságnak, Juda s ez is halálos veszélyben, mert az Izráelt 722-ben meghódított asszírok Juda létét is fenyegették.

Ezzel eleget is mondtunk a prófétáról és koráról. Most már vegyük elő könyvét és kezdjük el olvasni. Válogassunk ki a 39 fejezet közül néhány részletet, még pedig olyanokat, amelyek az Ábrahámnak adott harmadik ígérettel kapcsolatosak, mert bennünket ebben az esztendőben az a kérdés foglalkoztat, hogy miképpen válik valóra az Istennek minden ígérete.

Ézsaiás 6.

A próféta elhivatása.

Ézsaiásnak megjelenik az Isten. Fenségesen, fényes kísérettel jön, Szeráfok veszik körül, akik alatt az angyaloknál magasabb rangú szellemi lények értendők. S észrevétlenül lepi meg a prófétát, mert mire ez rádöbben jelenlétére, az Isten már méltóságteljesen székében ül s palástja betölti a jeruzsálemi templomot. Olyan dicsőséges, hogy a próféta felkiált, mondván: Jaj, nekem mivel tisztátalan ajkú vagyok... (5.) De az Isten, mintha csak erre a megriadt bűnbánásra várna, láthatatlan parancsosztással Ézsaiáshoz küldi a szeráfok egyikét, hogy ez megtisztítsa a prófétát bűneitől. És mikor ez megtörténik, csak ez után szólal meg maga az Úr, s hivatik el Ézsaiás prófétául.

Különös, hogy a próféta könyve minderről csak a 6. fejezetben emlékezik meg. Ez azt a látszatot kelti, mintha Ézsaiás már elhivatása előtt is prófétaként működött volna. De ez egyáltalában nem valószínű. Inkább hihető az, hogy a próféta beszédeit írásba foglaló tanítványok tévedéséből került az elhivatás leírása csak a 6. fejezetbe. Voltaképpen azonban ennek a fejezetnek kellene az elsőnek lennie, amint Jeremiás és Ezékiel próféta könyveinek is a legelején van szó elhivatásukról. (Ézsaiás működésének időbeli sorrendje egyébként is más, mint ahogyan azt a könyv fejezetei sorban elmondják.) Igaz, hogy a 8. v. alapján kétségtelen,

hogy Ézsaiás rendkívül vállalkozó szellemű ember s e szerint feltehető volna, hogy nem várta meg, míg az Isten kimondottan elhívja. De ugyanez a vers azt is elárulja, hogy Ézsaiás tud türelmesen várni is, mert nem vág elébe feleletével az Úr kérdésének. Így, ha látta is népe baját, amit látnia kellett, mert mint politikus közvetlenül részt vett az eseményekben, azért egész bizonyosan megvárta, míg az Isten ilyen nagyszerű módon elhívta a jeruzsálemi templomban. Mikor aztán megjelenik az Isten s bűneitől megtisztítja, akkor rögtön jelentkezik szolgálatra. Tudja, hogy csak az Isten várthat magára, az ember nem! (Luk. 9:59—60., 12:36. stb., Mát. 4:18—22.) S ellenmondás nélkül vállalja azt a súlyos prófétai hivatást, amelyről a 9—13. versek szólnak.

Szigorú ítélet ez a megbízatás, nem Ézsaiás, hanem Izráel népe felett. S érezzük, hogy megmásíthatatlan. Amint ezt a következő idők meg is bizonyítják, mert Krisztus Urunk 700 év múlva megismétli ezt az ítéletet (Mát. 13:13—15.), Pál apostol pedig már ki is fejtí ennek a pogányokra vonatkozó következményeit s azok apostolává lesz. (Rom. 9—11.) Ennek az ítéletnek következtében válhatik majd egykor valóra, amit az Isten Ábrahámnak ígért: Megáldatnak te benned a föld minden nemzetségi. Látszólag kegyetlen és igazságtalan itt az Isten a zsidósággal szemben. De ez a látszat megsemmisül a következő Ige nyomán, amelyben megindokolja az Isten itteni rettenetes ítéletét.

Ézsaiás 5 : 1—7.

Izráel terméketlen szőlő.

Nem igazságtalan az Isten. Igazán mindent megtett szőlőjéért, Izráelért. A rendkívül gondos szőlősgazda építő munkásságában jeleníti meg ezt előttünk a próféta. S igaz minden szava, mert a zsidóság sok évszázados történelme mellette szól. De egyszer az Isten türelmének is vége szakad és eljön a büntetés ideje. Ezt hirdeti itt megbízatásához híven Ézsaiás az Ótestámentom egyik legszebb példázatában. Hasonló módon hozta ezt tudomására később Jézus is a hűtlen népnek (Mát. 21:33—46.).

Ézsaiás 9 : 1—7.

Fény ragyog fel.

Ebből a nagy ítéletből csak kevesen menekülnek meg (6:13.), ezt már eddig is tudtuk. De itt árulja el az Ige, hogy hogyan? Egy gyermek által! Erről a gyermekről már előbb is szólt a próféta (4:1., 7:14.), de itt beszél róla először bőségesebben. Ki ez a gyermek? Jézus Krisztus! Ő az a világosság, amely felragyog (Ján. 8:12.) a halál árnyékának földében lakozók fölött és Ő az, aki uralkodik mindörökké (Luk. 1:31—33.). Ez nem lehet kétséges, még akkor sem, ha az Immánuel a próféta számára esetleg mást is jelentett (Mát. 1:23.).

És mit jelent ezekután a sötétség? Kétségtelenül gondolt itt a próféta arra a vigasztalan politikai helyzetre, amely akkor állott elő, amikor Pékah és Réczin, Izráel, illetőleg Sziria királya, közös erővel támadásra

indultak Jeruzsálem ellen. (II. Kir. 16. Ézs. 7:1—9.) A két uralkodó ugyanis szövetséget kötött egymással az asszir iga lerázására s mivel Juda vonakodott ebben a szövetségben résztvenni, két tűz közé fogták Jeruzsálemet, hogy így kényszerítsék a szövetséghez való csatlakozásra. De talán az asszir veszedelem jelentette a próféta számára a sötétséget, amelyet Akház király maga zúdított Juda nyakára, mert szorongatott helyzetében az asszir uralkodóhoz fordult segítségért s így maga idézte elő, hogy a kis Juda a nagy asszir birodalom tőszomszédságába kerüljön, miután Sziria és Izráel elesett. Ézsaiás jól látta, hogy Juda egész politikája sötétségben való botorkálás (Ézs. 29., 30., 31., 36.).

De nemcsak a politikai élet árnyoldalait figyelte meg a próféta, hanem éles tekintettel ítéli meg a bűnnek azt a roppant áradatát, amely mindenkit magával ragadott akkor Jeruzsálemben. Ez aztán a sötétség! A nők feslettek (Ézs. 3.), aki csak teheti, sikkaszt és lop (Ézs. 5:8—12.), a bírák megvesztegethetők (Ézs. 10:1—4.), és részegeskedés járja minden nap (Ézs. 28:1—15.)! S a legszörnyűbb sötétség a templomban fogadja az embert: hamis az istentisztelet! Bakokat, tulkokat áldoznak, mindig nagy hűhóval ünnepelnek, de mindenki csak ajkával tiszteli az Urat, a szíve pedig távol van az Istentől (Ézs. 1:11—17., 29:13—14.)! Magán- és közélet, állam és egyház teljesen romlott. Nem csoda, hogy a próféta elfordul a jelentől és a messze jövőbe néz, s onnan várja a világosságot, a gyermeket, a Krisztust.

Ézsaiás 11.

Krisztustól a világ végéig.

Ézsaiásnak nem marad egyebe, csak a reménysége. De ez óriási! Próféta nem fordult még ilyen várakozással a jövő felé, mint ő. S utána sem akadt még egy hozzá hasonló látnok a két másik Ézsaiáson kívül. Látomása kiteríti előttünk Isten egész üdvtervét. Kortársai ezt igazán nem érthették meg, hiszen számtalan részlete még számunkra is felfoghatatlan. Mert csupán egy jövődölése teljesült már be: a Krisztus születésére vonatkozó. De mikor jön még el a Messiás békeországa (3—9. v.), mikor jönnek el a pogányok mind a Krisztushoz (10. v.), mikor nyújtja ki az Isten másodszor kezét a pogányok megváltása után Izráel népének megtérítésére (11—16. v.)? Ki tudná ezt közülünk megmondani? Pál apostol sem felel erre a kérdésre, csak megerősíti mindazt, amiről itt Ézsaiás beszél (Róm. 9—11.), persze sokkal szárazabb nyelven és vitatkozó módon, nem úgy, mint Ézsaiás. Mintha a két prófétának ez a rendkívül átfogó, közös isteni kijelentése napról-napra hihetlenebb lenne és jobban bizonyításra szorulna. Ézsaiás még egyszerűen közli prófeciáját a nélkül, hogy vitatkoznék; 800 év mulva Pál már erősen érvel, amikor ugyanarról beszél; miként szóljunk vajjon mi róla több, mint 2000 év után? Mindenesetre hirdetjük az Igét és nem retirálunk!

Grünvalszky Károly.

A rövidhullámok

Minden vérbeli rádióhallgatóban titkon él a vágy, hogy egyszer ő is adhasson és így ő is beleszólhasson a világ nagy éter-hangversenyébe.

Ezért volt az, hogy alig valamivel az első rádióvevő kísérletek után megjelentek az amatőrök is, akik már önálló rádióadókkal rendelkeztek. Ezeknek az amatőröknek a kísérletezése azonban csak a legnagyobb titokban folyhatott. Igen szigorúan büntették az adást s ami ennél is fájdalmasabb volt — elkobozták az adókészüléket nehezen beszerezhető, drága alkotórészeivel együtt. Eljött azonban az idő, amikor a hatóságok belátták az amatőrök kísérleteinek komoly értékét és adásra megfelelő vizsgaletétele után engedélyt is adtak.

Az amatőrtársadalom ezért nem is maradt hálátlan. Nemes, komoly munkával olyan eredményeket értek el, hogy ezzel az egész világon megbecsültté tette az amatőr nevet. A kevés számú magyar amatőrt széles e világon megbecsülős övezi. A magyar amatőrök sok sikerrel szereztek dicsőséget a magyar névnek.

Ezeket a sikereket az amatőröknek főleg az a része érte el, akik a rövidhullámokkal foglalkoztak. Tulajdonképpen ezeket nevezik ma rádióamatőröknek.

De mi is az a rövidhullám?

Mindenkinek kezében volt már rádióműsor. A műsorban minden állomás mellé egy szám van írva, hogy a hullámhossz ennyi meg ennyi méter, pl. hogy Budapest rádióállomásának hullámhossza 550 méter. Ez azt jelenti, hogy a budapesti rádióállomás oly sugárzást bocsát ki, mely hullámszerűen tovaterjedve egy hullámhegy és egy

hullámvölgy által 550 méterre jut el.

Az, hogy egy állomás milyen hullámhosszon dolgozik, az adóberendezéstől függ és ott többé-kevésbé változtatható.

Az adóállomások eleinte többezer méteres hullámhosszon dolgoztak. Azt hitték, hogy komoly eredményeket csak itt lehet elérni.

Az amatőrök természetesen szintén itt végezték első adókísérleteiket primitív felépítésű, de annál jobban működő adókészülékeikkel.

A dicsőség azonban rövid ideig tartott. A hatóságok azon a címen, hogy az amatőrök zavarják a hivatalos adók működését — betiltották az amatőr adók kísérleteit.

De az amatőröknek nem lehetett végképpen megtiltani az adást. Mint-hogy ezen a jelenleg hosszúhullámoknak nevezett sávon nem dolgozhattak, megpróbálkoztak egy teljesen hasznavehetetlen területen dolgozni, a mostani ú. n. középhullámokon 200—600 méter között.

Nagy meglepetéssel vették észre, hogy ezeken a hullámokon sokkal üzembiztosabban dolgozhattak a nap bármelyik szakában, könnyen tudtak kis készülékük segítségével összeköttetést létesíteni társaikkal s nem szenvedtek annyit a légköri zavarok kellemtelenségeitől.

A pünkösdi királyság azonban csak addig tartott, míg az amatőrök teljesen ki nem tapasztalhatták, ki nem kísérletezték ezt a területet. Azután egy szép napon innen is kitiltották őket.

Mit csinálhatott most a szegény amatőr, akit a kísérletezés láza fűtött? Megpróbálkozott a lehetetlennel. Hirtelen

ugrással olyan területen kezdett kitartó kísérleteket, melyen az adást a hivatalos szakkörök eddig nevetségesnek minősítették — az ú. n. rövidhullámokon, vagyis 10 és 80 méter között.

Itt azután csodálatos kép tárult az amatőrök szeme elé. Parányi kis energiákkal csodálatos eredményeket értek el. Kezdetleges kis kísérleti berendezésekkel kényelmesen beszélgethettek a Föld tulsó felén levő amatőrtársaikkal, amikor ugyanakkor a hivatalos állomások mammut-energiájukkal képtelenek voltak az ő hullámhosszaikon a forgalmat lebonyolítani.

Ezek a sikerek szárnyat adtak az amatőrizmusnak. Számuk hirtelen meg szaporodott. Hirtelen fejlődésnek indult a rövidhullámú technika olyannyira, hogy ezt a területet is megirigyelték a hatóságok s csak keskeny sávokat hagytak meg számukra 10, 20, 40, és 80 méteren.

Ez a kis terület a rövidhullámú amatőrtevékenységnek színhelye.

Mert ez a terület a mienk, amatőröké!

Ez a mi földünk, melyet szeretettel mívelünk, a mi kis virágoskertünk, amelyet örömteljes gonddal ápolunk, melybe ültetjük a csodákkal teli mezők ezerszínű virágait. A nap és az évszakok minden órájában változik pompájuk és nem telünk be gyönyörködni új meg új ezerarculatú hajtásaikban.

Ide, ebbe a varázskertbe térünk pihenni, térünk dolgozni a mindennapi munkánk után. Itt a természet rengete-

gének csodái közepette elfelejtjük mindennapi gondjainkat. És későn, amikor leszáll az éj bársonya és az Univerzum nagy csendje váltja fel a nap tülekedő lármáját, felébred a régi idők romantikája és itt is, ott is felgyúlnak a messze elszórt sátrak láthatatlan tüzei. Finom, ezer meg ezer mérföldet befutó hanggal régi, monoton ritmusok szólalnak meg és a régi benszülöttek nyelvén szólítják egymást az egymástól távollevő törzsek... Tessék jönni!

2g.

Farsang.

Mórítz Sándor linóleumja.

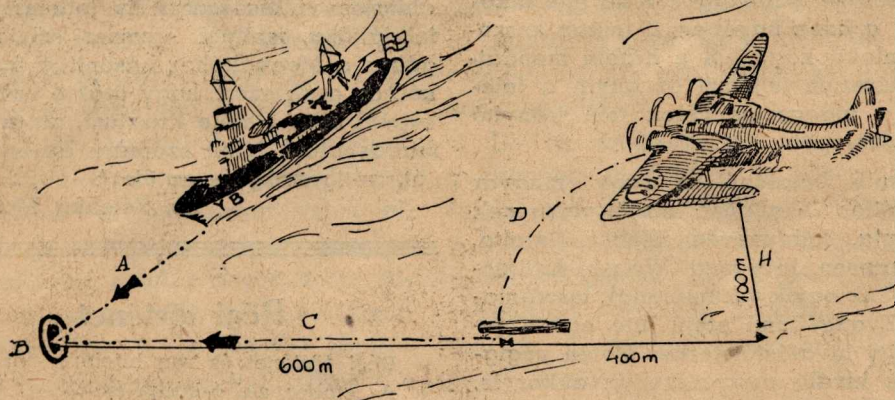
A légi torpedó

A háború, mint az ujságokból olvashatuk, egyre újabb fegyvereket állít használatba. Így született meg a tengeralattjáróknál használt torpedó mellé a légi torpedó. A repülőgép ugyanis bombákkal nagyon megtudja ugyan rongálni a hajókat, de elsúlyeszeni nehezebben bírja, mert a bombák a fedélzetet találják, ahol vastag páncél védi a hajótestet s a víz nem tud behatolni a hajó belsejébe. Ezért találták ki a légi torpedót, amelyet repülőgépről vetnek le s a víz színén úszva ugyanúgy működik, mint a tengeralattjáróval kilőtt torpedó.

A légi torpedót vető repülőgépek, ha a felderítő repülőgép már jelentette a hajó út-vonalát, széles ék alakban támadnak rája, hogy el ne menekülhessen. Lehetőleg észre-

vétlenül kell megközelíteniük a hajót, nehogy korán belekerüljenek a légvédelmi ágyúk tűzébe. A legjobb eset tehát, ha a támadást alkonyatban, vagy hajnalban hajtják végre. Nappal igen kedvező a helyzet, ha a nap mögöttük van, tehát a hajó legénysége a nappal szemben néz, ami a célózást igen megnehezíti.

Ha repülőgép megközelítette a hajót, pillanatok alatt kell cseiekednie. Meg kell becsülni az ellenfél távolságát, a hajó sebességét, számításba venni a saját sebességét s úgy vetni le a torpedót. Bár messzebről nyugodtabban lehetne ezt elintézni, mégis a lehető legközelebbre kell kiszámítani, mert ellenkező esetben a hajó kanyarodással kiter a torpedó elől. A támadás módját mellékelt képünk szemlélteti.

A a hajó iránya. B a hajó és a torpedó kiszámított találkozási pontja. C a torpedó útja. D a leejtett torpedó röppályája. H a repülőgép magassága a víztől.

Demény (Kleineisel) Miklós : Cserkészpróbák könyve I.

(A Magyar Cserkészszövetség kiadása.)

Ára: 2 P 40 f.)

A könyv 400 oldalon tartalmazza az újonc-, első- és második próba részletes anyagát, mely az új próbaszabályzatnak megfelelően sokkal bővebb és szélesebb körű. Különösen vonatkozik ez a honpolgári és légoltalmi ismeretekre. Ezek keretein belül találjuk a levontekötelezettségről, nemzetvédelmi kötelezettségről, korszerű fegyverekről, kémelhárításról, a légoltalom és légvéde-

lem munkájáról, gázalarc használatáról szóló fejezeteket. Nem mulasztja el azonban emellett az elsősegély, főzés és sok más gyakorlati cserkész-tudomány ismeretét sem.

Mindent összevetve, a könyv nem csak a cserkészek, hanem minden magyar diák számára sok hasznos gyakorlati és sok elméleti ismereteket tartalmaz, olyanokat, melyek az ifjúság mai nevelésének lényeges kiegészítő részét képezik. A szerkesztésben a legkiválóbb cserkész-vezetők vettek részt és már ez is biztosítja a mű szakszerűségét. Sok sikerült magyarázó rajz teszi színesebbé, világosabbá ezt az ügyes cserkészkönyvet. *Vitéz Loránt.*

A mi hitünknek cselédi . . .

KOSSUTH LÁSZLÓNÉ

A XIX. század magyar történelmének három vezetőszeretét játszott férfiúja után következtek e kor három nagyra-hivatott magyar asszonyának jellemzése. Hiszen maga az Újszövetség is felismeri a nőnek példátadó jelentőségét, mikor Máriát és Mártát elénkállítja, mint különböző érdeklődésű, de egyaránt nemes hivatású nőket. Széchenyi is rámutat a nő döntő szerepére a nemzet történelmében, mikor „Hitel”-ének ajánlásában így szól „Honunk szebbelkű asszonyaihoz: Ti vizitek karjaitokon életbe a kised nevendéket s jó polgárrá nevelitek; a ti nemes tekintetetekből szí a férfi lelki erőt s elszánt bátorságot. S ha léte alkotnyodik, a haza ügyében, ti fontok koszorút homloka körül”. S e három mondatban mesterien jellemzi az anya, a feleség s a magasztos célok felé irányító műzsa szerepét.

Kossuth Lászlóné, a nagy magyar megújhódás lenyűgöző erejű vezérének édesanyja, leánynevén Wéber Sarolta, az Eperjesen kivégzett Wéber Andrásnak, hitünk egyik vértanújának leszármazottja. Evangéliumi erejű hite egész nehéz, nagy hivatástól terhes életén végigkíséri a kiváló nagyasszonyt, akkor is, mikor 1849 után neki, a fiáért vérszívű édesanyjának is száműzetésbe kell menekülnie. Hazafias érzése úgy árad ki a lelkéből, hogy mikor 1852-ben, Brüsszelben meghal, nem is engedik, hogy nappal temessék, mert félnek, hogy még a hűvös vérmérsékletű idegen nép is tüzet fog e szabadságszerető, nemes magyar nagyasszony kihűlt teteménél. A lelkinemesség és igazság azonban még a Bécs haragjától féltő idegen rendőrség ellenére is diadalmaskodik: a komor fátkyafény lobogásában, éjjel eltemetett magyar nagyasszonyt Brüsszel egész lakossága elkíséri utolsó útján s ezzel némán, de sokatmondóan tiszteleg a nagy magyar édesanya előtt.

Méltán hódolt előtte ez a kegyeletes idegen nép és különös hálával kell ne-

künk reá emlékeznünk. Hiszen áldozatos szeretete, gondos nevelése nélkül bizonyára nem vált volna Kossuth Lajos „Kossuth apánk”-ká. Egyszerű, szerény viszonyok között is úgy irányította kiváló fiát, hogy az népének vezérévé válhatott s idegenben is fényt és dicsőséget hozott a magyar nemzetre bámulatos tudásával és ámulatotkeltő műveltségével. Bizonyára az édesanyjának nemes lelkülete fokozódott fel gyermekében, az ő vallásossága, hazaszeretete, elvhűsége, bontakozott ki még pompásabbán lángelméjű fiában.

Rajongó anyai szeretetét, de egyben áhítatos vallásosságát is jellemzi az a felkiáltása, mellyel egyszer szinte magához a Megváltóhoz hasonlítja gyermekét, de csak azért, hogy örökre eszményképeül állítsa eléje Krisztust, aki minden magasbatörő lélek számára az egyetlen „út, az igazság és az élet”.

Dr. Zelenka Margit.

Régi történet

Régi történet és van hitele:
Az ember, aki ó-kútba esett,
Sokáig nézte kitarotn, merőn
Feje felett a csillagos eget.
Azaz, hogy pontosabban mondjam:
Azt az egyetlen, örök csillagot,
Mely szemébe s a kútba belefért,
És éppen feje felett ragyogott.
Mert szűk kis égbolt maradt csak neki,
A kútba-esettnek, szegény-fejének,
De e darabka elég volt neki.
Mintha lassan csillagsugárból
Fontak volna fent mentő-kötelet:
Sodorták, fonták, népek és idők,
Míg ő tartotta magát víz felett.
S egyszer csak lassan kiemelkedett.
S most azt mondja: elérem a tetőt,
És azt véli, hogy csillagot fogott —
Pedig ő csak nézte a csillagot —
A csillag fogta őt.

Reményik Sándor.

Hadijelentések a tanár-diák frontról

— Valahol Magyarországon. —

A hegyi osztagaink is harcolnak vitézül,
Részükről egy bekerítő bős mozduat készül.
Vigan leng a szellőben a vezér lobogója,
Aki megtámadni meri, a jó Isten óvja.
Mónika már megsebesült, nincs is benn lehellet,
Elterülve nyugoszik a könnyű tankja mellett.
Pedig üdvös lenne, hogyha nem lenne oly lomha,
Mivel újra rá esik egy nagy zuhanó-bomba.
Ha a bomba irányt téveszt, mégsem esik kárba,
Beletalál egy jól megtelt élelem raktárba.
Pedig úgy sincs ép ablaka, mindegyik kitörve,
Hull az üveg a friss hóba, vigan csörömpölve.
A harcot még a Bodri is szépen támogatja,
Ha egyebet nem tehet, hát legalább ugatja.

Mák Pista VIII. o. tanuló előadásai az iskoláról

Édes öcsém!

Nagyon sok iskolában megvan, mint tiszteletreméltó hagyomány, a diákbál. A tanár urak főleg azért ragaszkodnak hozzá, hogy megmutathassák, milyen jószívek tudnak ők lenni. Különösen abból látszik ez, hogy a részvételtől nem tiltják el azokat sem, akik egyes vagy többes tárgynkból könnyűeknek találtattak az elmúlt hónapokban. Sőt azok is elmehetnek, akiknek a lelkiismeretét és magaviseleti rovatát három osztályfőnöki és egy igazgatói megrovás terhe nyomja. A tanári jószívűség még arra is kiterjed, hogy a bál napját rendszeren előbbre tűzik ki a félévi értesítőkiosztásnál, hogy így semmi üröm se vegyüljön a tiszta mézbe.

A diákbált nagy készülődés előzi meg. Igen súlyos kérdés ilyenkor pl. a meghívandó hölgyek névsorának összeállítása. Erre igen nagy gondot kell fordítani, nagyobb, mint egy magyar dolgozatra. Utóvégre a dolgozatot meg lehet úszni egy négyessel és javításra is van mód és lehetőség. De ha valaki kimarad a névsorból, örök harag származik belőle. A meghívók címzése szép legyen és lehetőség szerint mentes a helyesírási hibáktól. Ezért legjobb a szépírási tanár urat megkérni, hogy írja meg ő. Ha nem vállalkoznék rá, akkor magatok is megírhatjátok, de tanácsos lesz a tornatanár úrral, mint főrendezővel átnézni. A meghívóra azonban sem a nyomtatott szövegbe, sem a bélyeg alá miniatűr betűkkel üzeneteket rejtteni nem illik. Ugyis

tudja „Ő”, hogy ki küldte. Ha pedig minden számítás ellenére mégsem érezné meg, akkor, amint Dante írta valamikor: lasciate ogni speranza, azaz: minden reménynek fuccs... Az öltözködést gonddal végezzétek: sötét ruha és virágos jókedv kötelező. Ellenben monoklit, bár az iskolai fegyelmi szabályok kifejezetten nem tiltják, erre az egy alkalomra beszerezni nem érdemes.

A bál rendszeren hangversennyel kezdődik. Az énektanár úr igen boldog ilyenkor, mert ez a szereplés bizonyosan jól sikerül. Mindenki tudásának legjavát adja a köz javára. Azt is mondhatnám, hogy mindenkit megszáll az ihlet. Ez nem is csoda, hiszen nem egy, nem kilenc, hanem száznál is több műzsa van jelen a hallgatóságban. Ha már megkezdődik a tánc, az igazgató úr lányával is szabad táncolni, sőt ajánlatos is. Egyrészt beleszámítódik a magaviseleti osztályzatba, másrészt mindenkit érhet baleset s jó tudni, hogy az igazgatóságban van egy védőangyal, aki bűnös fejetekért szót emel. A papáját azonban ne dicsérvétek állandóan, mert bár ő is tiszteli, mégis jobb néven veszi, ha a saját szépségéről ejtetek el néhány öszinte szót. Bár a bál a tietek, azért nézzétek el, ha valamilyik fiatalabb tanár úr is kedvet kap a táncra. Hogy a hely elsősorban titeket illet, azt úgyis észreveszi akkor, mikor a torlódásban minduntalan a lábára tapostok. Pedig úgyis eléggé szorítja a cipő!

Ne felejtsetek el azt sem, hogy a pedellus bácsi, aki a söntés ajtajából néz benneteket, nemcsak a táncotokban akar gyönyörködni. Egy-egy korsó sört joggal elvárhat tőletek. A multkor is a szélre fogta az ablakbetörést, pedig ti voltatok a ludasok.

A záróra közeledtére ismét hangverseny kezdődik, de ezt már nem az énektanár úr vezényli. Nem is várja meg.

A diákbálnak azonban a zárórával még nincs vége. Állandó beszéd tárgy marad az iskolában órák alatt és a szünetekben. És ez nagyon jól van így. Ugyanis közben kiadták az értesítőt s így beszélgetés közben legalább délelőttre elfeledkezhetek róla. Délutánonként ugyanis emlegetik odahaza.

Gyorsírással jegyezte

Rák Bandi.

120, eddig teljesen ismeretlen régi magyar könyvet fedeztek fel a hallei egyetemi könyvtárban. A nagyjelentőségű gyűjteményt Bucsay Mihály ref. lelkész találta meg.

Márványból készült **Bacchus-szobrot** találtak a spanyolországi, egykori Amporis görög-római település helyén folytatott ásások során. Az értékes és művészi szobor a Krisztus előtti II. évszázadban készült.

Új elektromos hangszert talált fel Fotinovo délbulgáriai falu tanítója. Az új találmány, amelynek feltalálója a Philton nevet adta, húros hangszer és brácsa-alakú. Magassága 50, szélessége 70 centiméter. Hangja a kínai gitáréhoz hasonló. Bárki könnyen játszhatik rajta, aki a hangjegyeket ismeri és ritmusérzéke van.

Hatásos oltóanyagot fedezett fel a tüdővész ellen Jasus Pueyo, a buenos-ayresi bakteriológiai intézet egyik tanára. A brazil belügyminiszter intézkedett, hogy bocsássák rendelkezésére a szükséges tudományos eszközöket és a megfelelő személyzetet.

A marosvásárhelyi ref. kollégium könyvtára 50.000 kötet könyvből áll. A könyvtár legnagyobb értékű könyve egy XV. századbeli kézíratos biblia.

Tökéletes vízi mentőszerkezetet talált fel Franjo (Ferenc) Furjan volt zágrábi pincér. A feltaláló levegővel felfújt gumiruhájában a magas vasúti hídról a Szávába ugrott és félóra hosszat vitette magát a folyóval. Ezután teljesen száraz ruhában, jókedvűen szállt ki készülékéből a jeges hullámok közül.

Újfajta szélmalomra kért szabadalmat egy spanyol állategészségügyi felügyelő. Az új találmány lehetővé teszi a szél egész erejének a kihasználását. Az újfajta szélmalmot előreláthatólag villanyáram termelésére fogják felhasználni.

Gülitzer erdész a német Mecklenburg tartomány Malchin nevű faluja közelében való-

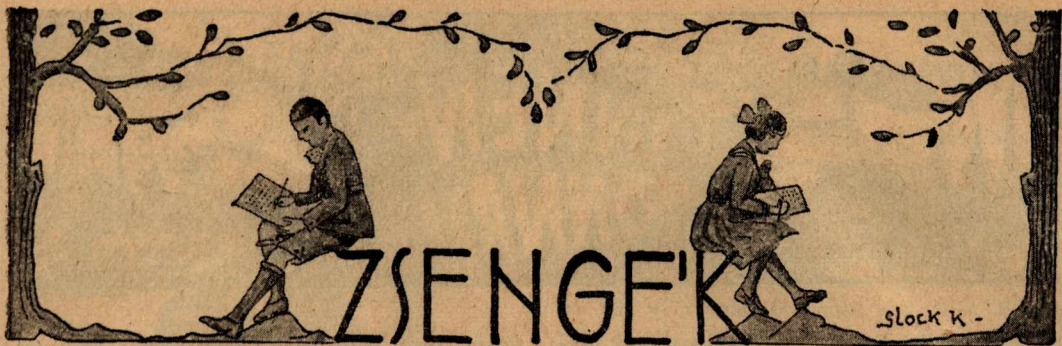
ságos **hangyaországot** fedezett fel. Egy zárt hangyatelepről van szó, mely 58 nagy bolyból és 31 mellékibolyból áll. A legnagyobb boly több mint egy méter magas és a kerülete kilenc méter. A hangyatudósok szerint 40—50 millió hangya él itt egy tömegben.

Ismeretlen romok kerültek napvilágra a libiai harcok folyamán a Sivauin-oázis közelében. Egy bombarobbanás következtében ugyanis számos értékes rom került ki a földalól, amely a régészek megállapítása szerint évezredek múlta tekinthet vissza.

Az oslói egyetem növényi mérgekkel foglalkozó tanárai most tértek vissza délafrikai kutatóútjukról. Beszámolójukban közlik azokat az eredményeket, amelyeket a Limpopofolyam völgyében szereztek a rendkívül sokféle mérges növény gyűjtése és feldolgozása közben. Itt akadtak rá arra a különös, alig pár centiméter magas, rubinvörös levelű kis növényre, amely a **legerősebb növényi mérget** tartalmazza. A kis növény eddig ismeretlen volt a növénytudósok előtt. Rostjai közt 200 ezer egészen apró testecskét találtak; ezek állítják elő a mérget, melynek ereje ötszörte nagyobb a közismerten erős sztrichninnél.

A Groszclockneren át vezető híres magas alpesi útvonalat a háború végéig **virágparadicsommá** akarják varázsolni, mégpedig a legritkább és legszebb alpesi növények ültetésével. E célból a Groszclockner mellett négy faiskolát létesítettek, amelyben tízezer sziklafenyő és sok más egyéb magashegyi fenyő vár elültetésre. Ezeket elő kell készíteni a magas hegy zord éghajlatához s ezért a facsemetéket 1150 és 1950 méter magasban ültették el. Ugyanilyen feltételek mellett kell a virágoknak is nőniök. Különösen szép látványt nyújtanak majd az alpesi rózsák, amelyek szőnyegként borítják be vörös színpompájukkal a lejtőket.

P. F.

PÉTER

Első díjat nyert elbeszélés.

Irta: *Bánky Horváth János*, az orosházi mezőgazdasági iskola tanulója.

I.

A sötétség lopakodva kúszott elő a végtelen puszta messziségből, és ránehezedett a rétekre, mint egy fekete halotti szemfedő. Ott, ahol a nap alábukott az ég pereméről, kékesfekete felhőóriások gomolyogtak felfelé, és átbukva egymás hegyén, lassú dübörgéssel egymásután fojtották el a csillagok szelíd fényét. Időnként hatalmas villanás cikázott át a mező felett, utána újra összefolyt a sötétség.

Megint villant. Fénye egy pillanatra megvilágította a földek között kanyargó út égnék meredő görcsös akácfáit, és az út közepén ballagó két ember imbolygó körvonalát.

Emberek voltak, lassú mozgású, fáradt emberek. Lépésük nehéz volt, mint a szívük dobbanása, a szemük fénytelenül kutatott a sötétségben; és néha összekocant a vállukra vetett kasza, meg a gereblye nyele.

— Megázunk Péter — mondta az egyik, akinek kétoldalt meredő hegyes bajusza beleszúrt a sötétségbe.

— Meg — hagyta rá a másik, az öregebb.

Jódarabig hallgattak és csak a lépésük tompa koppanása hallatszott, meg valahonnan a messziségből egy kutya szomorú csaholása. Mellettük elmaradozott egy-egy útszéli akácfa körvonala, és időközönként feléjük világított egy tanya barátságos lámpafénye.

— Pedig azt hittem, holnap bevégezzük, — csikordult meg a bajuszos és hangja beleveszett az ég dübörgésébe.

A másik nem felelt, hanem megállt és visszanezített a hátrahagyott útra. Azután feltekintett a kavargó felhőkre és megingatta a fejét:

— Nagy eső lesz.

A bajuszos rábólintott.

— Nagy.

Lassú dögöggel újra elindultak. Pár lépés után szemelni kezdett az eső, majd zuhogássá erősödött, és a feltámodó szél sívítva kapott a meggörnyedő emberek ruhájába. Az ég dübörögve csapott össze felettük, a villámok egymást érve hasították az éjszakát.

— Fordítsd le Péter a kasza hegyét, — szólott a bajuszos, miután maga is hasonlóképpen cselekedett. Azután magyarázólag hozzátette: — Mert belecsap a ménkő.

A két test szélnek feszülve haladt a görröngyös úton.

— Az Isten tegye már akárhova ezt az időt, — szólalt meg jó idő mulva a bajuszos, akit Ferencnek hívtak.

Ugy látszott, hogy ő a beszédesebb, mert nem sokáig bírta a hallgatást. Péter, a szomszédja, szűkebb szavú volt. Azóta meg különösen keveset beszélt, hogy összeveszett Ferenc testvérével, Jánossal.

János és Ferenc annakidején két-két hold jó kövér földet örökölt a szülei után. Ferenc a földhöz húzott és a kettőhöz lassacskán hármát tudott venni. János jobban szerette a falusi életet, és elment a községházára valami szaladj ide, szaladj oda munkásnak. Teit az idő, és János arra eszelt, hogy a fa-

lusi élet elvitte az ő két holdját. Ezen elbúsult egy kicsit, de azután tovább folytatta a megszokott életet. Kölcsönvett pénzből élt, és Ferenc volt a hitelezője. Egyszer csak Ferenc is azt vette észre, hogy neki is el kell adnia egy holdat, ha a többi meg akarja tartani. Ekkor észbe kapott, de a testvérével nem akart haragot tartani, így egyedüli barátjához, Péterhez ment, és azt kérte meg, hogy segítse ki pillanatnyi helyzetéből.

Péter lehet, hogy tudott valamit János ügyeiről, mert megkérdezte, hogy nem Jánosnak kell-e a pénz? Ferenc mindent elmondott és Péter azt válaszolta rá, hogy küldje el hozzá Jánost, ha pénzt kér.

János nem sokkal később fel is kereste és akkor Péter kezdett neki szívreszólóan beszélni, hogy látod János... De János nagyon paprikás hangulatban lehetett, mert azt mondta, hogy nem erkölcsi prédikációt akar kölcsönbe. Erre Péter is hangosabban felelt, azután szó szót követett, és alaposan összevesztek.

Ez kéthete történt, de Péter nem méltatta annyira, hogy szóvátegyje Ferenc előtt. Igaz, nem is nagyon háborgatta a lelkiismeretét miatta, és az egész ügyet lezártak tekintette.

Most, hogy hazafelé tartottak azt számították, hogy mikor foghatnak Ferenc búzájának a learatásához. Még Péter-Pál előtt megállapodtak, hogy közösen aratják le a gabonájukat. Péteré érett meg előbb, így az övét tették először rendbe. Eppen az ő földjéről tartottak most hazafelé. Ferenc gabonája következne, de a földeken az idő az úr, és az övét egyelőre nem tudják vágni.

— Be kellene menni valamelyik útbaeső tanyába, mert így tönkre ázunk — dörmögte Ferenc, amint újra erősödni kezdett az eső.

— Kibirjuk hazáig, — rezzent fel Péter a gondolataiból.

Bakancsuk alatt cuppogott a sár, görnyedt testük eleven kérdőjelként hajolt szembe a széllel. Küzködve, lassan haladtak előre, közben gondolataik, mint parányi áramütések, egymást érve szántottak át agyukon. Igen, aratás után jönne a hordás, azután a cséplés. Azután pedig...? Cséplés után mindég úgy érezték, hogy megint lemorzsolgattak az élet kövéről egy esztendő-szilánkot, ami valahogy nyomtalanul eltűnik a semmibe, és

ők riadt csodálkozással néznek utána egy darabig, majd újra nekifogtak, szántanak, magot hintenek, gazt, gyomot irtanak, azután aratnak, csépelnek...

Haladtak előre, és Péter a szakadó esőben már arra gondolt, amit Ferenc mondott, hogy jó lenne betérni valamelyik tanyába. Feléje fordult és odaszólt neki:

— Hallod-e, jó lenne... — tovább nem mondhatta, mert a következő pillanatban vakító fényugár csattant a földre és mindketőtjüket az útra vágta.

Utána csend lett, végtelen, süket csend.

II.

Vasárnap volt. A falu felett ott nyújtzkodott az ünnep áhítatos, kissé szomorú nyugalma.

Ünnep volt, az aratás ünnepe.

A toronyban elkongatták a delet, két két órakerék meghúzták a pompaharagot, és sirató, megdöbbenően bús hangja belemarokolt a falu csendjébe.

A főutcán gyzskocsi porzott végig, az üvegoldalal keresztül kilátszott a koporsó födele és a ráírt felírás:

Gabnai Ferenc, élt 45 évet.

A kocsi elrobogott és utána dermedt rémületet hagyott.

Az utca benépesedett feketeruhás emberekkel, feketeszélű zsebkendőket szorongató asszonyokkal.

— Még élhetett volna szegény, — mondta valaki

— Egész fiatalon... — szipogta a másik.

— Ha úgy akarta az Isten, — dörmögte egy férfi

— Miben halt meg? — lépett a csoporthoz egy tájékozatlan felvégi.

— A villám sújtotta agyon péntek este a kopányi határban.

— Szegény...

Jóidő mulva a felvégi törte meg a csendet.

— Egyedül volt?

— Nem. A Monus Péterrel tartott, de annak nem lett semmi baja.

Haladtak a gyászház felé, ahonnan már hallatszott a siratóasszonyok szívreneheződő, szomorú éneke.

A temetésen Péter is ott volt. A villámcsapás okozta kábulat még mindig a tagjaiban zsi bongott, és úgy érezte, mintha az agyára is valami bódító anyagot lopott volna

a hatalmas csapás. Még mindig azt hitte, hogy álmodik. Még mindig azt gondolta, hogy Ferenc él, és csak a külső látszat mutatja, hogy meghalt. Álom az egész, egyszer majd fel fog ébredni és akkor együtt ballagnak ki Ferenc búzáját learatni... Álom ez, hiszen olyan világosan maga előtt látja, amint együtt ballagnak hazafelé és Ferenc feléje hajolva mondja:

— Megázunk Péter...

Síma, csendes hangja még most is a fülébe cseng, még most is látja a szája mozgását, a szeme tompa fényét, a vállára vetett kasza nyelét... Nem, ez lehetetlenség...

Egyszerre megdöbbsent. Ha meghalt Ferenc, mi lesz a gabonájával? A földet bizonyosan János öröklí, mert a megboldogult nem hagyott asszonyt maga után. Jánosnak pedig ő nem tesz egy kaszasuhintást sem, ha addig segíti is az Isten. Viszont neki kötelessége lenne legalább felét levágni. Ezzel Ferencnek tartozik. Ferencnek... Bizonyosan neheztelne rá odaátról is, ha tudná, hogy megszegi az ígétét. Vagy úgylis tudja?... Hiszen a halottak olyan titokzatosak...

Nem, ő Jánosnak nem segít, ha leszakad az ég is! Izzadjon egyszer a naplopó is! Tudja meg, hogy mi az aratás!

Mikor a koporsóra mély dobbanással hullott a föld, akkor is erre gondolt, és bocsánatért imádkozott, amint a kis hantot rádobta Ferenc koporsójára.

III.

Künn a tanyán egymásután teltek el az aranycsillogású napok. Az útszéli nyárfák minden délután végignyújtották hosszú árnyékukat a sárga tarlókon és sötét felkiáltójelként meredtek Péter lelkiismerete felé. Az esték azonban beleolvastották őket a puha sötétségbe, és ilyenkor Péter feszülő lelke is megenyhült.

Az egymásután telő napok még mindig a lábán találták Ferenc, illetőleg János búzáját, pedig már az egész határban kereszttekben szunnyadt a beért szem, sőt az országút felől az egyik tanyából cséplő bűgása hallatszott.

Péter felé sem nézett János búzájának, János pedig a faluban hűsölt, valamelyik italkimérés sörszagú árnyékában.

Az egyik reggel Péter elindult, hogy megnézzé a földjén álló keresztet. Útja Já-

nos búzája mellett vezetett el, és a tábla mellett önkénytelenül megállt egy pillanatra. Éppen akkor kelt fel a nap, és az aranyszínű fény melegen folyt szét a szőke kalászközött. A harmattól könnyes kalászközött. A békésen legelésző felhőbárányok egy pillanatra megálltak, és letekintettek a táblára, a tábla melletti álló lehajtott fejű emberre, aki most értett meg egy örök igazságot.

Péter érezte a föld szagát, látta a gyémántkönyeket síró kalászközöt, és amint ott állt, ráeszmélt, hogy a búza mellett nincs barát, vagy ellenség, nincs gyűlölet, nincs bosszú, mert a búza áldás. Az Isten áldása. És megértette, hogy ő a földé, hogy neki nincs más kötelessége az életben, csak szolgálni a földet, melynek ura és parancsolója, de ha kell, egyúttal rabszolgája is.

Visszament a tanyájába a kaszájáért, és a hajnali napsütésben csengve fente meg ezüst élet. Azután belesuhintott a ringó kalásztengerbe. Dereka hajladozva járt a kasza nyele után, és a negyedik, vagy ötödik rend után, amikor felegyenesedett, hogy megtörölje izzadó homlokát, Jánost pillantotta meg, amint mögötte megállt.

— Jónapot — köszönt az, és lesütötte fejét.

— Adjon Isten, — mondta kissé foghegyről Péter és tovább kaszált. Úgy érezte, hogy ő nem ennek az embernek dolgozik. Vágta tovább a búzát.

Egyszer visszanezett és akkor látta, hogy János kévébe gyűjti a rendet.

Délig nem beszéltek. Akkor János azt mondta:

— Nem megyek többet vissza a faluba.

— Ám — felelt az rá, azután bement a tanyába ebédelni. A falusi kinnmaradt, és két talpraállított kéve árnyékában hozzáfogott, hogy megegye a faluból hozott kenyéret meg szalonnát.

Ebéd után újra János törte meg a csendet.

— A falu nem jó. Elrontja az embert.

— El.

— Én most gyógyultam ki belőle. — Gondolkozva elhallgatott, majd hozzátette: — Ferenc gyógyított ki...

Elkomorodtak, és estig egyikük sem szólt. Holdvilágnál, keresztelés közben azt mondta János:

— Eladom a házat és tanyát építék a földre.

— Öt holdra?

— Arra. Majd kettőből gyümölcsöst csinálók, ha a jó Isten is úgy akarja.

Mikor az utolsó keresztre feltették a papkévét, Péter odanyújtotta kezét Jánosnak.

— Jóéjtszakát, szomszéd.

— Jóéjtszakát, Péter.

A két ember egymástól távolodva ballagott az estében, az egyik a tanyája felé, a másik a falu irányába, és alakjukat apródonként elnyelte a sötétség.

A távolban tücsök muzsikált, az útszéli nyárfák halkán tapsikoltak egymásnak ezüsttenyerükkel, az égen csillagok hunyorogtak, és az egyikén talán Ferenc nézett le megelégedett mosollyal az arcán két megbékült, lehajtott fejű, földszagú emberre...

Iskolai esetek

Az „igazolás“.

Intőkiosztás napján történt az eset. A tanár úr a magaviseleti osztályzatokat olvastva fel s több fiútól érdeklődött, hogy az istentiszteleti igazolásokkal mi van, miért nincsenek azok a szülőktől aláírva.

Éppen az előttem ülő fiúra került a sor s a tanár úr tőle is eziránt érdeklődött. Erre a fiú rövid lelki tusa után egy kis nyelvbottalással kivágta:

— Tanár úr, kérem, elfelejtettem őket aláírni.

Károly és Johanna.

Ugyancsak a történelemórán a tanár úr azzal fáradozik, hogy a nem nagyon figyelmes tanulóiból kivegye a mult órai magyarázat lényegét. Az előző órán Örült Johannáról volt szó. Kopasz Károlyt viszont már régen tanultuk.

A szegény áldozatnak Örült Johanna nevére már eszébe jutott Johanna, ám a másik névre nem emlékszik. A szomszédok hiába próbálják rávezetni valamiképpen. Végre az előtte ülő merészet gondolt s az Örült nevet úgy akarja tudtára adni, hogy hirtelen a fejéhez és a hajához kapkod. Ez lett a felelő veszte, mert a kérdésre így adja meg a választ: Kopasz Johanna.

A megrágalmazott após.

Történelemórán a tanár úr azt kérdezi:

— No, Jancsi, meg tudnád-e mondani, milyen kapcsolat volt Zrinyi Péter bán és Rákóczi Ferenc között?

Hátulról jön a kétségbeesett sугás: Apósa volt neki.

Erre a bölcs ifjú, nem értvén a sугást, boldogan megszólal: Adósa volt neki.

Gyűjtötte:

Kelemen Tamás

bpesti ev. gimn. V. o. t.

Kenyeres Imre: Rejtelmes irodalom

Az első kézbevéésre is meglepő könyv. Címe, mint valami izgalmas kalandregény: hívja fel a figyelmet az irodalom titkaira. A könyv ábrákkal, képekkel, táblázatokkal még fokozni látszik az ígért rejtelmeket, hogy figyelmes olvasása után egyre-másra pattannak fel a titkokat rejtő ajtók: az irodalom alapvető kérdéseinek újszemléletű magyarázatához jutunk rajtuk keresztül. Megszoktuk, hogy az irodalomról, különösen esztétikai, stilisztikai, poétikai, általában elméleti problémáiról nehézkes, tudós felvilágosításokat kapjunk. Ez a könyv most egyszerre valami eddig ismeretlen lendülettel új módszert épít. Vezetésével végigutazzuk az irodalom technikai, műfaji és lelki állomásait, az irodalmi élet nagy törvényszerűségei is fölfénylenek előttünk s együtt valljuk a könyv célkitűzéseivel: jobb olvasók leszünk segítségével.

Az egymásután következő fejezetek magyarázatai könnyedek, világosak. Szellemes formájával így jut el a legkomolyabb gondolatközlésig, s bizonyára hatása is így mélyül el kellemes olvasmányt jelentő olvasásától az útmutatása szerint tájékozódó olvasói igényéig.

Nem lepne meg bennünket, ha ezt a könyvet minden művelt olvasó elolvasná. Célkitűzése, feladatának komoly felfogása, megírásának hivatásszerű módja egyaránt méltóvá teszi rá, s egyaránt messze kiemelik a népszerű tudományos munkák közül.

Megjelent a Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadásában. Ára 3.80 P.

— Neki csináltad? — kérdezte Ferkó.

— Igen. Egyezségünk van.

— Miféle egyezség?

— Figyelj ide: ő nem tud rajzolni, én meg nem szeretem a számtant. Meg-
egyeztünk, hogy ő megcsinálja nekem
mindig a számtanfeladatot, én meg
rajzok neki. Ez a munkamegosztás
elvé. Vagy ha úgy jobban tetszik: töb-
bet ésszel, mint erővel.

Bikácsy nagy szemeket meresztett.
Akkor csöngettek, és ő sietve vissza-
ment az I. osztályba.

12. Pauli bácsi.

Strasser bácsi szatócsüzletében látta
először. Éppen füzetet vásárolt nála,
mikor nyílt az ajtó és egy igen fur-
csa ember lépett be rajta. Majdnem
megijedt, mikor meglátta. Nagy feje
volt és hatalmas ősz bajusza. Öreg em-
ber volt, derekát azonban annyira előre-
görnyedve tartotta, hogy nem volt na-
gyobb nála. Nem tudott felegyene-
sedni. Talán betegség következménye
volt ez, de mondták azt is, hogy a sok
munkától lett ilyen. Mert suszter volt
Pauli bácsi. Lehetett már 70 éves, de
még mindig dolgozott. Elég sok cipő
kerülhetett ki keze alól ennyi sok idő

alatt. Kurta botra támaszkodva járt, és
zöld kötény volt előtte. Bikácsy sokáig
nézte a furcsa öreget. Az csak köszönt
és megállt a pult előtt. Strasser bácsi
szó nélkül odatett egy kupicát és egy
üvegből színtelen, de erős szagú folya-
dékot öntött bele. Pálinka volt az. Az
öreg fogta a kupicát:

— Isten éltesen — mondta, és
lassú kortyokkal kiitta. Keze fejével
széttörülte vastag bajuszát, egy kicsit
állt még, aztán elment.

Ez is szokatlan volt, hogy pálinkát
ivott. Odahaza, a falujában bort ittak
a férfiak. Néha, ha utaztak, sört ivott
az édesapja az állomási vendéglőben,
de pálinkát nem ivott ismerősei közül
senki. Bikácsy utána leleskedett. Nem
messze ment az öreg: egy igen szép
házba fordult be. Nem is a ház volt
szép, hanem a kertje. Rengeteg virág-
gal volt tele. Lugas is volt benne. És a
nagyfejű, sokszínű virágok között he-
gyes süvegű, nagyszakállú agyagtör-
pék álltak őrt. Ide ment be Pauli bácsi
a virágok és törpék sorfala közt, mint
a törpék öreg királya. Itt lakott az
öreg, de nem elől a szép házban,
hanem hátul egy kis épületben. Így is
illett ez hozzá.

— Csodálatos ember — állt soká a

kerítésnél Bikácsy Ferkó. — A neve is milyen furcsa.

És most elszakadt a cipője, meg kellett talpaltatni. Ferkó mindjárt Pauli bácsira gondolt, de két-három napig habozott, míg el mert menni hozzá. Átment a hosszú udvaron a kis házhoz. Kopogott. Nem kapott választ. Újra kopogott és benyitott. Egy öreg asszony állt a konyhában háttal az ajtónak.

— Jó napot kívánok — mondta Ferkó.

Semmi válasz. Az asszony tovább foglalatzkodott, nem fordult meg.

— Jó napot kívánok — mondta újra Ferkó, most már hangosabban.

Még mindig nem felelt az asszony, de most megfordult és csodálkozva nézett a fiúra.

— Cipőt hoztam, kérem — mondta zavartan Bikácsy.

Cipőmet hoztam — mondta neki.

— Tessék? — kérdezte közelebb lépve az öregasszony.

Nagyot hall — jött rá Ferkó. Mutatta a cipőt és úgy mondta:

— Szeretném megtalpaltatni a cipőmet.

— Tessék bemenni — mutatott egy ajtóra a néni.

Bikácsy bement a szobába. Ott ült Pauli bácsi. Alacsony, kerek suszterszéken ült és dolgozott. Orrán szemüveg volt. Annak egyik szára hiányzott és itt spárgával volt füléhez kötve az ókula.

— Cipőmet hoztam — mondta neki.

— Féltalp és sarok kell — mondta végül és letette maga mellé a földre, ahol több cipő hevert. Fogta kalapácsát és tovább szegelte egy női cipőnek a talpát.

Bikácsy állt. Kis idő múlva felnézett szemüvege mögül az öreg:

— Diák?

— Igen. Első gimnáziumba járok — felelte készségesen.

— Nem idevalósi?

— Nem.

Közben bejött a felesége.

— Adj a fiatalúrnak székét — fordult feléje az öreg.

Az asszony hozta a székét. Megértette, hogy mit mondott az ura, pedig nem mondta hangosan. Őt nem értette meg, mikor hangosan beszélt.

Egy ideig ott ült és nézte, hogyan dolgozik az öreg. Szép sorjába verte az apró faszegeket a talp karéjába. Lassan, lelkiismeretesen végezte dolgát, látszott rajta, hogy szereti a mesterségét. Az ő cipőjét is becsületesen talpaltta meg. Egy évig hordta. pedig eleget ugrált benne.

13. Gyuriba tölcserrel öntik a tudományt.

Kiosztották a félévi bizonyítványt. Ferkónak két kettese volt, a többi jeles, Gyuri meg két tárgyból négyest kapott. Erre bejött Gyuri apja és egy óra hosszat négyszemközt tárgyalt Gyurival, Ferkó diszkréten elment hazulról. A beszélgetés lefolyásáról nem sokat mesélt Gyuri, annyit azonban látott Bikácsy, hogy utána olyan volt Kakasdi szeme, mintha sírt volna, és az arca is pirosabb volt, mint máskor szokott lenni. Azt is megtudta, hogy ezentúl instruktor fog Gyurihoz járni. Ennek a szónak a jelentésével eleinte nem volt tisztában Ferkó, Gyuri aztán megmagyarázta, hogy egy nagyobb diák fog neki a tanulásban segíteni. Ez az instruktor. Az lesz a tölcser, akinek segítségével a sok deáktudománynak Gyuriba kell kerülni.

Egy szép napon aztán be is állított az instruktor, még pedig Tormássy személyében. Gyuri mindjárt meggyanúsította, hogy csak azért vállalta Tormássy az instruktorságot, hogy így többször láthassa Juditot. Ebben volt valami igazság. Eddig alig látták a fiúk a házikisasszonyt, most meg minden nap ott jött-ment a folyosón, a diákszoba előtt. Még hozzájuk is bejött és megkérdezte, hogy nincs-e valamire szükségük. Ezt Ferkó is észrevette, Gyuri nyiltan is beszélt róla Bikácsynak, de azért nagyon respektálta házi-tanítóját. Mikor kettesben voltak, akkor sokszor lázadozott ellene, de mikor megjelent Tormássy, akkor hallgatott. Sőt tanult. Az egész első félévben nem tanult ennyit, mint most egy-két hét alatt. Ferkó szóvá is tette ezt.

(Folytatjuk.)

BETŰREJTVÉNYEK.

(Egyenként 2 pont.)

Arab

Gálik József

B
A

Matyáson

Borbély Károly

kis Márton
PÁ

Kalács

Valent Béla

K
CS

Körző

Hankó Pál

zõ
zõ zõ
zõ zõ
zõ

Ki tudja megtenni ?

(6 pont.)

Tardy Edit.

Helyezzünk el egymás mellé 3 drb. réz 2 fillérest és 3 drb. vas 2 fillérest térköz nélkül.

Három húzással, sorból kilökés nélkül, mindig 2 egymásmelletti darabot véve, úgy kell a pénzdaraboknak elhelyezkedniök, hogy minden páratlan darab vas és minden páros darab réz legyen. Térköznek most sem szabad maradnia.

Pontversenyünk állása :

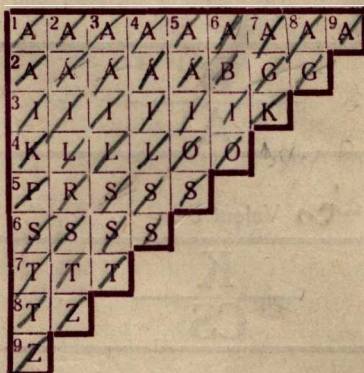
Albrecht Győző 138, Algöver Mihály 136, Antalics Andor 16, Babják Sándor 33, Barta István 27, Bányai László 140, Becskő Zsuzsánna 22, Békei Imre 47, Békéscsabai névtelen 27, Bokor András 36, Borbély Károly 138, Czinkotszky István 138, Csermely Egon 134, Egry Kornélia 105, Farkas János 101, Fedor Éva 60, Frankó Tibor 13, Gálik József 140, Gedóváry Lilike 81, Géring János 18, Hankó Pál 140, Harsányi László 27, Hegyi István 138, Herrstein Gyula 138, Hibbey Csaba 111, Horváth László 62, Hrabovszky Mihály 111, Jankó Miklós 137, Jekisa Ervin 76, Kahl Henrik 18, Karácsonyi Gyula 47, Kelemen Tamás 139, Kilczer Gyula 139, Kliment Z. Miklós 27, Kossuth Tivadar 140, Kovách Győző 19, Kovács András 27, Kovásznai Vajna Kálmán 58, Kucsmann Árpád 139, Labossa Lajos 27, Laub János 112, Ledzényi András 140, Macher Frigyes 121, Manninger Ernő 109, Marton György 25, Máczay Lajos 139, Miklós János 4, Mórítz Péter 63, Odorfer Magda 139, Orbán Tamás 27, Papp László 60, Pass Irén 52, Pataki Lenke 27, Polgár Sándor 41, Pummer Iván 22, Radó Denise 2, Réthy Béla 113, Réti Ernő 137, Sándor Judit 139, Schmidt Gusztáv 74, Schrauf Ernő 108, Steiner Gábor 139, Steiner Henrik 45, Szabó József 99, Szabó Zoltán 84, Szalay Endre 58, Sztatmáry Antal 20, Szeberényi Tamás 22, Szemmelroth János 74, Tamási Zoltán 96, Terray László 109, Tomcsányi Gábor 60, Tomola György 27, Träger Herbert 139, Turóczy Erzsébet 138, Ulbrich Sándor 35, Unger László 133, Vajda Gizella 106, Valent Béla 139, Varga György 33, Varga K. György 139, Wagner Ibolya 61, Wagner János 27, Weinbrenner Rudolf 27, Weiszer Edit 112, Zeleányi András 139, Zsitvay László 112. 16

KOCKAREJTVÉNY.

(5 pont.)

Zsitvay László.

1. Bőr festése viasszal.
2. Eddig megérik a gabona.
3. Flastromja.
4. Söre és bora.
5. A rossz jég (ék. h.).
6. Diákműszó.
7. Női név.
8. Gally.
9. Kapcsoló kötőszó.

Az IFJÚ ÉVEK januári számának rejtvénymegfejtései:

Keresztrejtvény:

DÉLIHARANGSZÓ
ÉKIRÁS ■ TREZOR
LITAU ■ D ■ EMELŐ
IRAK ■ BEL ■ ANYK
HÁU ■ B Á D O G ■ DOB
AS ■ BA ■ A ■ Á T ■ ME
R ■ DEDA ■ É BEN ■ F
AT ■ LO ■ É ■ OR ■ JO
NRE ■ G Á B O R ■ DOG
GEMA ■ TER ■ K Á S A
SZEND ■ N ■ D Á V I D
ZÓLYOM ■ JOS I K A
ÖRÖKBEFOGADÁS

Betűrejtvények:

Ébenfa
Berek
Törvény
Vízözön
Ébredés
Tündér

Kockarejtvény:

TELEK ■ PÁL
EGERAGÁR
LEFEDÉL
EREDET
KADET
JIGÉT
PÁL
ÁR
L

BUDAPEST, 1941. FEBRUÁR.

XIX. ÉVFOLYAM 6. SZÁM.

IFJÚ ÉVEK. Ifjúsági folyóirat.

Alapította Algöver Andor.

Laptulajdonos: az Országos Evangélikus Tanáregyesület.

Főszerkesztő: Dr. Bánkúti Dezső. Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. Rempert Elek.

Szerkesztő bizottság Arató István, Kőszeg. Dr. Blázy László, Budapest. Dr. Czinkótszky Jenő, Békéscsaba, Dr. H. Gaudy László, Budapest, Dr. Kecken András, Hódmezővásárhely, Kirner Gusztáv, Békéscsaba, Máczay Lajos, Nyiregyháza, Dr. Ruhmann Jenő, Sopron, Dr. Zelenka Margit, Budapest, vitéz Zerinváry János, Bonyhád.

Szerkesztőség: Budapest, VII., Vilma királynő-út 19.

Kéziratok a felelős szerkesztő lakására, Budapest, VII., Damjanich-u. 28/b, III. 22. küldendők.

A kiadóhivatal vezetője: Ruzicska László, Budapest, XI., Váli-út 4, II. 2.

Postatakarékpénztári csekk száma: 26.111.

A lap havonként jelenik meg.

Előfizetési ára egy évre 3 pengő; egyes szám ára 40 fillér.

Garab József könyvnyomdája, Cegléd.